

Ще кажемъ една дума само за *тълкуванията* отъ лични имена, защото дору и Енгелъ се е увлѣкълъ отъ тоя родъ етимологични играчки (тълкуване на народни имена отъ родоначалника или пѣбой вождь на племето), които сж толкова стари, колкото почти и първитѣ писменни паметници. Извѣстно е, каква рола тѣ играятъ особено въ библията, гдѣто срѣщаме вече обяснения на племеннитѣ имена: семити, хамити и йфети отъ името на третѣ Ноеви синове, родоначалницѣ Симъ, Хамъ и Йфетъ. Дванадесетѣ племена на Израилъ сж наречени така по името на Якововитѣ синове. Споредъ арабскитѣ прѣдания третиятъ Ноевъ синъ, Йфетъ, ималъ единъ синъ Тюркъ, отъ когото си водятъ името всички турци. — Арменцитѣ се наричали така, споредъ римлянитѣ и гърцитѣ, по името на единъ аргонавтъ Armenios. Сами арменцитѣ се произвеждатъ отъ единъ синъ на Хаиза — Арменакъ или Арамъ. Подобентъ heros eronumos иматъ и елинцитѣ (отъ Елинь), римлянитѣ (Ромулъ и Ремъ), илиритѣ (отъ Ἰλλυριος синъ на Кадма и Хармодия), брититѣ (Bryt или Brydein), готитѣ (Gaut), славянитѣ (Чехъ, Лехъ, Русъ, Радимъ, Вятко, Хорватъ) и пр. (Ср. Kleinpaul. o. e. Die Stammväter, p. 289 и сл.) Слѣдъ това е ясно какво значение може да се отдаде и на Енгеловия *Bulger*, който впрочемъ се дължи само на една грѣшка у Анастасия библиотекаря.¹⁾

Научната етимология отъ Тунмана насамъ търси въ името българинъ ту *славянски*, ту *фински*, ту *турски* звукове. Оборена общата хипотеза, естествено е, че пада и тълкуванието на името. Ние можемъ прочее да отфърлимъ:

1) Всички етимологии на Венелиновата школа, които впрочемъ и отъ чисто формалното становище на фонетиката сж невъзможни. Волга не може да се произведе нито отъ волога (Венелинь), нито отъ влага (Илюайскій и др.). Послѣдното прѣдполага Волога, като име на рѣката. За означение жителитѣ на извѣстна мѣстность служи суф. — танинь, а не — арь. Ср. Banjani, Brdjani, Brežany, Bystřany (отъ p. Bystra), Goričani, Doljani, Doubravany, Mokřany, Maravany и пр. *Miklos.*, Die Bildung der Ortsnam. и пр. Denkschr. XIV. p. 3; суф. — ари, — ары означава лица, които се занимаватъ съ извѣстенъ занаятъ или принадлежатъ на извѣстно сасловие. Обикновено въ множ. число, ср. Bednari, bečvary, grobari, hrnčiči, Зайчаръ, златари, Мунгаръ, Седлари и пр. *Miklos.*, ib. 7. Отъ Волга слав. можеше да стане правилно само *Волжанинъ*, *Волжане*, което се срѣща въ староруски лѣтописи (Шафарикъ). — Сжщо така неприемливо е и „ученото“ тълкуване на българинъ отъ нѣкакъ въ корень *благ*. Болгаръ или благаръ не отговаря и по акцентъ на българинъ.

¹⁾ *Anastas. Biblioth.* p. 179. ed. Bonn. У Шриттера II. 498: Welger, secundum Anastasium Bibliothecarium Bulgarorum rex. Тука вече е указано на грѣшката и нейниятъ поправки (у Goar, Fabrotus). Ср. Теоф. Chronogr. ed. de Boor, I p. 217: ἡτὰ πλὴθος Βουλγάρων καὶ ὁρώμενον. За стойността на *Генесисовото* и *Левъ Даховото* тълкуване, които изхождатъ коже отъ името на единъ прѣдполагаемъ heros eronumos, може да се справи подобната етимология, която намираме въ сжция X вѣкъ у Симеона Логотета „Russi a Ros quodam viro forti dicti sunt“, Stritt. II. 966.